

**UCHWAŁA NR XXX/182/2021
RADY GMINY TURAWA**

z dnia 15 kwietnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia "Planu Odnowy Miejscowości Turawa na lata 2021-2028"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.), Rada Gminy Turawa uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Plan Odnowy Miejscowości Turawa na lata 2021-2028” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Turawa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Turawa

Robert Sobczyk

Załącznik do uchwały Nr XXX/182/2021
Rady Gminy Turawa
z dnia 15 kwietnia 2021 r.

GMINA TURAWA

WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

TURAWA

NA LATA 2021 – 2028

Turawa, 2021

SPIS TREŚCI

I	WSTĘP	3
II	CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	4
III	INWENTARYZACJA ZASOBÓW	7
IV	OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON (ANALIZA SWOT).....	9
V	OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ.....	11
1	SZACUNKOWY KOSZT ZADAŃ ORAZ POTENCJALNE ŹRÓDŁO ICH FINANSOWANIA.....	11
2	HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ	13
VI	WDROŻENIE I MONITOROWANIE PLANU	14

I. WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszeniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości to dokument planowania rozwoju na najniższym szczeblu, czyli na poziomie sołectwa. Ma on pobudzać mieszkańców danej miejscowości do wspólnego działania na rzecz rozwoju swojej małej ojczyzny. Polska wieś potrzebuje trampoliny cywilizacyjnej, aby osiągnąć poziom średniej europejskiej. Wszelkie programy inwestycyjne, wspierające polepszenie poziomu życia są bardzo potrzebne i stanowią podstawę wszelkich planów rozwoju wsi.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków życia i pracy jej mieszkańców. Program ten zachęca od inicjatywy, aktywności i sprawia, że społeczność lokalna staje się motorem napędowym w swoim środowisku.

„Plan Odnowy Miejscowości Turawa na lata 2021 - 2028” jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i określa cele oraz kierunki działania wraz z określeniem zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną planowanych na lata 2021 - 2028. Dokument ten ma służyć pełnemu wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych, w tym dostępu do środków unijnych i funduszy rządowych.

II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI.

Turawa to wieś w województwie opolskim (powiat opolski, gmina Turawa). Wieś graniczy z wałem okalającym Jezioro Turawskie. Liczy 1163 mieszkańców. Składa się ze wsi Turawa i przysiółka Marszałki, teren sołectwa zajmuje 4299,1069 ha.

1. HISTORIA WSI

Turawa - wg dokumentów nazwa wsi datuje się na 1562 rok. Właściciel Kotorza Wielkiego Georg von Koenigsfeld tytułuje się „panem na Turawie” i od tego czasu pojawia się nazwa Turawa.

Była to najpierw osada folwarczna, dopiero 240 lat później stała się samodzielną wsią. Życie w Turawie koncentruje się wokół pałacu, którego budowę rozpoczął Martin Scholz von Loevenkron w 1729. Po jego śmierci budowę pałacu kontynuuje syn Anton wraz z żoną: Ann Barbara von Garnier z Lublińca. Ród Garnierów przez kolejne 200 lat miał znaczący udział w tworzeniu historii tej ziemi. Anna Barbara niezwykle aktywna i gospodarna kobieta rozbudowała pałac, a w 1782-1783 wybudowała murowany kościół w Kotorzu Wielkim.

Wieś miała charakter rolniczy. W XIX wieku Turawa liczyła 705 mieszkańców. W 1874 roku panem w turawskim pałacu został Hubertus von Garnier, który był dobrym gospodarzem. Dbał o swoje ziemie, szanował ludzi. Wyremontował pałac, wybudował kolej wąskotorową od Bierdzan przez Turawę do stacji kolejowej w Kotorzu Małym. Część kolejki biegła do tartaku w Turawie, który działał prężnie. W 1894 r. otwarto szkołę i urząd pocztowy, sklep kolonialny, gospodę.

W 1903 wieś nawiedziła powódź stulecia, wskutek obfitych opadów śniegu i deszczu. W Turawie woda wlewała się do domów oknami. Po powodzi część zalanych pól zamieniono na stawy hodowlane. W 1903 r. wybudowano kamienną drogę przez wieś oraz most kamienny przez rzekę Mała Panew, który stoi do dziś.

Funkcjonował wówczas „gemeindeamt” tj. urząd gminy. W 1925 hrabia zmodernizował stary młyn, który w 1935 miał już elektryczny napęd. Bardzo dużym przedsięwzięciem ratującym tereny przed powodzią była decyzja o budowie zapory i tym samym Jeziora Turawskiego. W 1933 rozpoczęto budowę. Utworzenie jeziora miało spełniać trzy funkcje: przeciwpowodziową, poprawiającą żeglowność Odry oraz turystyczną. Całkowity koszt budowy jeziora wyniósł 28 mln marek. Mieszkańcy bardzo zyskali na budowie jeziora, wynajmowali kwatery i dużo budowali. Na zaporze wybudowano elektrownie wodną, która oddawała prąd do sieci krajowej. Budowę zakończono w 1938 roku. Przyszła II wojna światowa. W turawskich studniach zaczęło brakować wody, którą czerpano na potrzeby wojska. Na terenie Turawy przebywali jeńcy wojenni: Francuzi, Anglicy, Włosi. Pracowali na polu i w lesie u hrabiego, u ludzi na wsi. Na wojnie poległo wielu mężczyzn. Od 1942 Śląsk, w tym także Turawa, stały się schronieniem dla ludzi uciekinierów z niemieckich zbombardowanych miast. Przed wkroczeniem żołnierzy radzieckich z Turawy wyjechała połowa mieszkańców.

W 1939 roku Turawa liczyła 905 stałych mieszkańców. We wsi istniały następujące obiekty :

- pałac barokowy, gdzie umieszczono sieroty wojenne, a później powstał dom dziecka,
- młyn wodny na zaporze,
- młyn elektryczny obok pałacu,
- kuźnia A. Dziuby ,
- szkoła wybudowana w 1874,
- urząd pocztowy z 1881,
- tartak i kolejka wąskotorowa,
- kilka sklepów należących do rodzin: Bock, Przewłok, Winterstein, Kaczmarek,
- dwie gospody: E. Zimmera i P. Geppera,
- strażnica młodzieżowa, dzisiejsze przedszkole,
- stolarnia J. Bocka,
- piekarnia rodziny Winterstein,
- sklep kolonialny u Dawida,
- kapliczki św. Leonarda, św. Nepomucena .

Funkcjonował także zarząd gminy z sołtysem i trzema ławnikami i posterunek policji.

Po II wojnie Turawa została siedziba gminy, w skład której wchodziły wsie: Bierdzany, Kadłub Turawski, Kotórz Mały, Kotórz Wielki, Ligota Turawska, Rzędów, Zakrzów Turawski oraz przysiółki: Marszałki, Poliwoda, Trzęsina. Władzę administracyjną stanowiło Kolegium Zarządu Gminnego.

2. STAN OBECNY

Turawa jest siedzibą władz gminy. Tu znajduje się Urząd Gminy i siedziba Rady Gminy. Do gminy należy 12 sołectw.

Najważniejszą rolę w powiązaniach komunikacyjnych Turawy z innymi miejscowościami stanowi droga powiatowa nr 1705 O, która prowadzi z Opola przez Zawadę, Kotórz Mały, Turawę, Rzędów, Kadłub, Zakrzów do Dobrodzienia i Zębówic. Jest to droga prowadząca nad brzeg Jeziora Turawskiego oraz nad Jezioro Srebrne, a jej druga część od ronda w Turawie prowadzi w kierunku Ozimka, biegnie wzdłuż wałów przy Jeziorze Turawskim i wzdłuż Jeziora Średniego. Obie drogi to ważne szlaki komunikacyjne i turystyczne. We wsi znajduje się urząd pocztowy, siedziba WiK, siedziba Nadleśnictwa Turawa, siedziba GS-u, sklepy spożywcze, delikatesy, kwiaciarnia, piekarnia, duży zakład stolarski, Bank Spółdzielczy Rolników, dwie apteki, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, trzy zakłady naprawy samochodów, firma ogrodnicza.

Turawa jest w pełni skanalizowana i zwodociągowana. Woda dostarczana jest z ujęcia w Turawie, które stanowią dwie studnie (nr 4 i 5), wiercone w obudowie typu „Wodrol”, wykonane w latach 1991 - 1992, ujmujące wodę z warstw czwartorzędowych. Ścieki odprowadzane są, za pomocą sieci kanalizacyjnej, wybudowanej ze środków pozyskanych z Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego na lata 2004 – 2006, do oczyszczalni ścieków typu Biogradex, zlokalizowanej między Turawą a Kotorzem Małym. Obok oczyszczalni powstaje obecnie PSZOK dla mieszkańców gminy.

W zakresie infrastruktury edukacyjno - kulturalnej na terenie miejscowości istnieje Szkoła Podstawowa i Przedszkole Publiczne. Funkcjonuje klub wiejski Zgoda ze świetlicą środowiskową, siedzibą mniejszości niemieckiej, siłownia i obszerna sala wiejska. W Turawie działa Gminna Biblioteka Publiczna, prowadząca różnorodną pracę edukacyjną.

Turawa ma dobrze rozwiniętą infrastrukturę sportową. W miejscowości wybudowana została Hala Sportowa im. J. Halupczoka, oddana do użytku w 2018 roku. Hala jest wykorzystywana na zajęcia sportowe dzieci i młodzieży w ramach lekcji w-f, a także na zajęcia różnych klubów sportowych. Na terenie hali pracuje świetnie wyposażony gabinet rehabilitacyjny. Ludowy Klub Sportowy działający na terenie wsi dysponuje pięknym i dobrze utrzymanym boiskiem sportowym. Obok usytuowane jest boisko „Orlik”. Oba boiska posiadają oświetlenie i zaplecze. Obok hali urządzony został plac zabaw i siłownia zewnętrzna. Do hali i na boisko została wykonana droga z kostki brukowej.

Ponadto wieś posiada dwa place zabaw dla dzieci, wyposażone również w siłownie zewnętrzne. Przy tworzeniu wiejskich placów zabaw społecznie pracowali tutejsi rzemieślnicy i mieszkańcy wsi.

III INWENTERYZACJA ZASOBÓW

Inwentaryzacja zasobów została wykonana przez mieszkańców wsi. Zasoby zostały podzielone przez mieszkańców na kilka rodzajów tak, aby ułatwić ich ewidencję. Rodzaje zasobów i ich przykładowe składowe to :

- zasoby przyrodnicze: wszystkie formy ochrony przyrody, wody powierzchniowe (cieki, stawy), fauna, flora, przyroda nieożywiona, rzeźba terenu, krajobraz:
- zasoby kulturowe: obiekty zabytkowe, historyczne, tradycje, święta, zwyczaje lokalne, gwara, prywatne obiekty, architektura wiejska (tradycyjne wiejskie budowle, spichlerze, kuźnie, młyny), tradycyjne zawody
- tereny użyteczności publicznej: skwery, parki, ścieżki rowerowe, boiska sportowe, place zabaw,
- infrastruktura społeczna: domy kultury, świetlice, sale wiejskie, szkoły, biblioteki, sale gimnastyczne, muzea, izby pamięci, sklepy, apteki, kościoły
- infrastruktura techniczna: oświetlenie, drogi (jakość i szlaki komunikacyjne), odległość od znaczących miejscowości, media (woda, prąd, gaz, kanalizacja, telefonia, internet), działki pod zabudowę, plan zagospodarowania przestrzennego
- gospodarka i rolnictwo: najważniejsze zakłady pracy, gospodarstwa rolne, spółdzielnie produkcyjne, działalność rzemieślnicza, agroturystyka, specyficzne produkty (hodowle, uprawy), nieużytki, odnawialne źródła energii,
- kapitał społeczny: organizacje, stowarzyszenia, koła, rady, kluby sportowe, OSP, ludzie i ich umiejętności i wiedza, zespoły ludowe, teatralne, taneczne, orkiestry.

Inwentaryzacja zasobów wsi Turawa przedstawiona w poniższej tabeli

L.p.	Rodzaj zasobu	Znaczenie		
		obojętne	małe	duże
Zasoby przyrodnicze				
1.	Jezioro Turawskie, Jezioro Srebrne i Jezioro Średnie - bliska odległość			X
2.	Staw wiejski Tonloh			X
3.	Park przypałacowy z 300-letnimi dębami		X	
4.	Lasy turawsko-stobrawskie			X
Zasoby kulturowe				
1.	Pałac barokowy z XVIII wieku, wymagający remontu		X	
2.	Młyn przypałacowy z restauracją i noclegami z 1856 – stan dobry			X

3.	Wyremontowane stajnie przypałacowe	X		
4.	Trzy kapliczki: Św. Leonarda, Św. Nepomucena i Matki Bożej.			X
5.	Zabytkowa dzwonnica			X
Tereny użyteczności publicznej				
1.	Boisko typu Orlik			X
2.	Boisko LZS			X
3.	Trzy place zabaw z siłowniami zewnętrznymi			X
4.	Teren rekreacyjny przed szkołą oraz obok jeziorka Tonloh			X
5.	Plac von Garnier			X
Infrastruktura społeczna				
1.	Urząd Gminy			X
2.	Urząd Poczty Polskiej			X
3.	Nadleśnictwo			X
4.	Szkoła Podstawowa			X
5.	Przedszkole Publiczne			X
6.	Bank Rolników			X
7.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej			X
8.	Gminna Spółdzielnia SCh			X
9.	Delikatesy Centrum			X
10.	Hala Sportowa im J.Halupczoka			X
11.	Dwa sklepy spożywcze, sklep wędliniarski, piekarnia			X
12.	Dwie apteki			X
13.	Siedziba WiK			X
14.	Wiejski klub Zgoda i Biblioteka Publiczna			X
Infrastruktura techniczna				
1.	Droga powiatowa			X
2.	Wodociąg i kanalizacja, sieć telefoniczna , Internet			X
3.	Oświetlenie			X
4.	Odległość od Opola i Ozimka			X
5.	Most na rzece Mała Panew			X
Gospodarka i rolnictwo				
1.	Dwie Stolarnie			X
2.	Ogrodnictwo			X
3.	Gospodarstwa rolne w tym hodowlane			X
4.	Dwa zakłady obsługi samochodów			X
Kapitał społeczny				
1.	Ludowy Klub Wędkarski			X
2.	Ludowy klub Sportowy			X
3.	Stowarzyszenie Towarzystwo Miłośników Ziemi Turawskiej			X
4.	Koło mniejszości niemieckiej			X
5.	Klub seniora			X

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Korzystne usytuowanie: bliskość drogi krajowej nr 45, niewielka odległość od miasta Opola i Ozimka 2. Siedziba władz gminy. 3. Duży potencjał ludzki – najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym 4. Zakłady produkcyjne i usługowe 5. Wystarczająca ilość punktów do obsługi mieszkańców: Urząd Gminy, poczta, banki, apteki, sklepy , 6. Dobra infrastruktura sportowa: hala sportowa, boiska, siłownie zewnętrzne, sala rehabilitacyjna 7. Atrakcyjne tereny rekreacyjne nad jeziorami 8. Dobre warunki środowiska naturalnego - bliskość lasów i jezior 9. Baza edukacyjno –kulturalna: szkoła, biblioteka, klub wiejski, świetlica środowiskowa 10. Wielokulturowość mieszkańców 11. Powstająca ścieżka pieszo -rowerowa, łącząca Turawę z Opolem i Jeziorem Turawskim oraz kładka przez rzekę Mała Panew. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niszczący pałac barokowy 2. Brak sieci gazowej 3. Nieodpowiedni stan infrastruktury drogowej 4. Niewyasyfowane boczne ulice 5. Braki w zagospodarowaniu terenów gminnych nad jeziorami 6. Mała oferta edukacyjno -kulturalna
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa wizerunku i estetyki wsi 2. Rozwój agroturystyki 3. Starania o dofinansowanie w sprawie wymiany pieców węglowych na alternatywne źródła ciepła 4. Tworzenie miejsc pracy w sferze usług 5. Aktywizacja mieszkańców 6. Wykorzystanie istniejących zasobów 7. Troska o własne otoczenie, środowiska naturalne 8. Przenoszenie na wieś dobrych praktyk współpracy i współdziałania 9. Dobre wzorce dla dzieci i młodzieży 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża emisja zanieczyszczeń powietrza 2. Wzrastające koszty życia mieszkańców 3. Zagrożenie patologią społeczną 4. Duży wzrost natężenia ruchu drogowego 5. Brak świadomości potrzeby współpracy

Cele i zadania określone w Planie Odnowy Miejscowości są wewnętrznie zgodne, a ich osiągnięcie nie powoduje negatywnych skutków dla osiągnięcia celów i realizacji zadań strategii wyższego rzędu.

W celu stworzenia zbioru inwestycji zadań, jakie należy przeprowadzić w okresie krótkoterminowym i perspektywicznym na terenie miejscowości Turawa, posłużono się przede wszystkim sugestiami mieszkańców oraz wynikami analizy SWOT.

Poniżej przedstawiono uszczegółowienie celów ogólnych:

1. Poprawa jakości życia (przedsięwzięcia niematerialne) a w szczególności:
  - 1.1. Wzbogacenie życia kulturalnego.
  - 1.2. Rozwój sportu.
  - 1.3. Integracja mieszkańców.
  - 1.4. Promocja zdrowego stylu życia.
  - 1.5. Rozwój zasobów ludzkich.

2. Poprawa standardu życia (przedsięwzięcia materialne) a w szczególności :
  - 2.1. Zagospodarowanie terenów użyteczności publicznej.
  - 2.2. Rozwój i modernizacja terenów rekreacyjnych.
  - 2.3. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej.
  - 2.4. Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej.
  - 2.5. poprawa bezpieczeństwa.

3. Rozwijanie tożsamości wsi i wartości życia wiejskiego, a w szczególności :
  - 3.1. Kultywowanie lokalnych tradycji.
  - 3.2. Promocja wsi.
  - 3.3. Poprawa wizerunku wsi.
  - 3.4. Określenie i realizacja wizji wsi .

4. Poprawa bytu (przedsięwzięcia ekonomiczne) a w szczególności :
  - 4.1. Stwarzanie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości lokalnej.

V. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ

W poniższej tabeli zostały przedstawione zadania inwestycyjne oraz przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną na lata 2021 - 2028 w kolejności wynikającej z przyjętych celów (priorytetów) rozwoju miejscowości. Zadania te jednocześnie realizują poszczególne cele i stanowią ich uszczegółowienie. Zadania zostały zaproponowane przez mieszkańców Turawy, którzy stwierdzili, że realizacja tych zadań może pozytywnie wpłynąć na zrównoważony rozwój miejscowości.

Opis każdego zadania zawiera nazwę, cel, przeznaczenie, szacunkowy koszt, potencjalne źródło finansowania i harmonogram realizacji. Niektóre ze składowych tego opisu (szacunkowy koszt, źródło finansowania, harmonogram) w trakcie okresu realizacji niniejszego Planu Odnowy Miejscowości mogą ulec zmianie. Wynika to z sytuacji na rynku, możliwości pozyskania środków zewnętrznych oraz innych aspektów, na które mieszkańcy wsi nie mają wpływu.

1. Szacunkowy koszt zadań oraz potencjalne źródło ich finansowania

L.p.	Nazwa/przeznaczenie projektu	Przeznaczenie projektu	Szacowana wartość projektu (PLN)	Potencjalne źródła finansowania projektu
1.	Zorganizowanie zajęć sportowych w oparciu o istniejącą infrastrukturę	1.1.Rozwój sportu 1.3.Integracja mieszkańców 1.4.Promocja zdrowego stylu życia	35.000	Gmina Turawa Środki własne Środki zewnętrzne
2.	Zorganizowanie festynu rodzinnego „Sportowa rodzina”	1.1. Rozwój sportu 1.3Integracja mieszkańców 1.4.Promocja zdrowego stylu życia	30.000	Gmina Turawa Środki własne Środki zewnętrzne
3.	Remont wiejskiego klubu	2.1.1.Rozwój i modernizacja miejsca spotkań	20.000	Gmina Turawa Środki własne Środki zewnętrzne
4.	Organizacja cyklicznych imprez dla dzieci i młodzieży	1.1 Wzbogacanie życia kulturalnego 1.3. Integracja mieszkańców	20.000	Gmina Turawa Środki własne Środki zewnętrzne
5.	Organizacja cyklicznych	1.1.Wzbogacanie		

	spotkań Dla dorosłych	życia kulturalnego 1.3.Integracja mieszkańców	20.000	Gmina Turawa Środki własne Środki zewewnętrzne
6.	Organizacja szkoleń tematycznych zgodnie z zapotrzebowaniem mieszkańców	1.5.Rozwój zasobów ludzkich . 4.1.Stwarzanie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości lokalnej	15.000	Gmina Turawa Środki własne Środki zewewnętrzne
7.	Organizowanie zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży	1.1.Wzbogacenie życia kulturalnego 1.2.Rozwój sportu 1.3. Integracja mieszkańców	30.000	Gmina Turawa Środki własne Środki zewewnętrzne
8.	Zagospodarowanie terenu przy placu zabaw na ul. Sosnowej, Turawa- Marszałki	2.1.2.Modernizacja obiektów sportowych	100.000	Gmina Turawa Środki własne Środki zewewnętrzne
9.	Zagospodarowanie terenu przy wiejskim klubie Zgoda z przeznaczeniem na miejsce spotkań	2.1.1.Rozwój i modernizacja terenów rekreacyjnych	100.000	Gmina Turawa Środki własne Środki zewnętrz
10 .	Asfaltowanie dróg bocznych	2.3.Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej	700.000,00	Gmina Turawa Środki własne Środki zewewnętrzne
11.	Budowa drogi gminnej w miejscowościach: Turawa i Kotórz Mały(drogi prowadzącej do oczyszczalni ścieków oraz PSZOK)	2.3.Rozwój i modernizowanie infrastruktury technicznej	1.500.000,00	Gmina Turawa Środki własne Środki zewewnętrzne
12.	Uzupełnienie oświetlenia ulicznego	2.3.Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej	150.000 ,00	Gmina Turawa Środki własne Środki zewewnętrzne
13.	Rekreacyjne zagospodarowanie terenu przy ul. Planetorza	2.1.1.Rozwój i modernizacja terenów rekreacyjnych i miejsc spotkań	150.000 ,00	Gmina Turawa Środki własne Środki zewewnętrzne
14.	Przygotowanie i wydruk ulotek promocyjnych o wsi	3.2.promocja wsi	5.000	Gmina Turawa Środki własne Środki

				zewnątrzne
15.	Wykonanie tablic informacyjnych	3.2. Promocja wsi	5.000	Gmina Turawa Środki własne Środki zewnętrznne
16.	Opracowanie znaku wsi	3.2. Promocja wsi	1.000	Gmina Turawa Środki własne Środki zewnętrznne
17.	Opracowanie tematyki wsi	3.2. Promocja wsi	2.000	Gmina Turawa Środki własne Środki zewnętrznne

2. Harmonogram realizacji zadań

L.p.	Nazwa/przeznaczenie projektu	Rok realizacji							
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1.	Zorganizowanie zajęć sportowych w oparciu o istniejącą infrastrukturę sportową								
2.	Zorganizowanie festynu rodzinnego „Sportowa rodzina”								
3.	Remont klubu wiejskiego								
4.	Organizacja cyklicznych imprez dla dzieci i młodzieży								
5.	Organizacja cyklicznych spotkań okolicznościowych dla dorosłych								
6.	Organizacja szkoleń tematycznych zgodnie z zapotrzebowaniem								
7.	Organizowanie zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży								
8.	Zagospodarowanie terenu przy placu zabaw na ul. Sosnowej Turawa -Marszałki								
9.	Zagospodarowanie terenu przy klubie wiejskim Zgoda z przeznaczeniem na miejsce spotkań								
10.	Asfaltowanie dróg bocznych								
11.	Budowa drogi gminnej w miejscowościach: Turawa i Kotórz Mały (drogi prowadzącej do oczyszczalni								

	ścieków i PSZOK)								
12.	Uzupełnienie oświetlenia ulicznego								
13.	Rekreacyjne zagospodarowanie terenu przy ul. Planetorza								
14.	Przygotowanie i wydruk ulotek promocyjnych o wsi								
15.	Wykonanie tablic informacyjnych								
16.	Opracowanie znaku wsi								
17.	Opracowanie tematyki wsi								

VI. Wdrożenie i monitorowanie planu

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez przyjęcie dokumentu na Zebraniu Wiejskim mieszkańców Turawy, a następnie zatwierdzenie go uchwałą Rady Gminy Turawa. Wdrożenie Planu zaleca się Wójtowi Gminy Turawa, Radzie Sołeckiej oraz Sołtysowi miejscowości.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia, czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty. W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Turawa zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Turawa. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołecka.